

Tirups kyrka

55.9108, 13.0469

Tirups kyrka byggdes i gråsten på 1100-talet för byarna Tirup och Tarstad, och byggherren var tydligen en stenmästare som tidigare varit med vid byggandet av domkyrkan i Lund. Kyrkan försågs med två ingångar, en i söder för männen och en i norr för kvinnorna. Från den södra ingången utgick också processioner, bland annat över fälten på våren för att välsigna grödan.

En klockstapel tillkom någon gång under medeltiden, tydligen när sockenborna fick råd att bekosta en kyrkklocka.

I slutet av 1400-talet byggdes kyrkans tak om och försågs med kryssvalv. Dessa vitkalkades men valvribborna fick en dekorativ målning i form av ett rutmönster i svart och vitt. Ett vapenhus byggdes också vid södra ingången.

När reformationen genomfördes i Danmark 1536 innebar de mest märkbara förändringarna för sockenborna att predikan hölls på danska, bibeln översattes till deras eget språk och helgonbilderna togs bort liksom rökelsekar och vigvatten. Efter någon tid sattes också kyrkbänkar in. Under den katolska tiden hade kyrkfolket fått åhöra mässan stående.

När Skåne sedan genom freden i Roskilde 1658 kom att tillhöra Sverige hölls predikan på svenska, och bibel och katekes översattes till svenska språket. En svensk psalmbok infördes. Präst och klockare ålades att lära barnen att läsa på svenska. Slaget om Skåne var dock inte över med detta. Den 14 juli 1677 stod slaget vid Tirup, där en svensk här på 10.000 man drabbade samman med en dansk styrka om 12.000 man. 5.000 man stupade i slaget som vanns av Svenskarna.

På 1800-talet ansåg man att en större kyrka behövas, eftersom befolkningen ökat kraftigt, och mot församlingsbornas vilja genomdrev kyrkoherde Nils Dunér 1843 en genomgripande ombyggnad av kyrkan. Då revs kryssvalven, taket höjdes, kyrkan förlängdes, murarna förstärktes för att tåla det nya takets tyngd, fönstren gjordes betydligt större och norra ingången murades igen.

När tornet byggdes 1863 revs det gamla vapenhuset i söder, samtidigt som portalen sattes igen. Även den gamla klockstapeln revs, och kyrkklockan från 1747 hängdes upp i tornet. Ringningen av kyrkklockorna sköttes för hand till 1961.

Altartavlan är målad av konstnären Carl Block, och är en gåva av prosten Elof Quiding omkring 1870. Predikstolen är från 1873, ritad av en arkitekt Nilsson från Landskrona.

1896 fick kyrkan nya bänkar och ett nytt altare målade i en ton av gammal ek. Ljuskronorna och ljusstakarna på altaret skänktes runt sekelskiftet. De båda gamla portalerna i norr och söder frilades 1926, och då hittade man en bit av de gamla valvribborna med tidigare nämnt mönster.

Dopfunten skuren i ek skapad av konstnären Erik Sand och kom på plats 1951, samtidigt som kyrkan fick sin nuvarande färgsättning interiört. Möjligen kan den gamla medeltida dopfunten hamnat i Sofia Albertina kyrka i Landskrona, men det är bara en gissning, för dopfuntens öde är okänt, och om funten i Sofia Albertina omtalas bara att den kommer från en "landsbygdskyrka".

Nuvarande orgel invigdes 1937 och tillkom tack vare en donation av kantor Johan Persson.

Källor:

Webb: Svalövsbygdens församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Tirups kyrka - Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning". Lunds stift. Kristina Simonsson. 2015.